

เอกสารอ้างอิง

- ชัยพร เรืองกิจ. 2530. ความเจ็บปวด. สงฆานุกรินทร์เวชสาร ฉบับพิเศษ 1 ปีที่ 5 1-10.
- ทวีศักดิ์ บุรณวุฒิ. 2530. กล้ามเนื้อเรียบและการเคลื่อนไหวของทางเดินอาหาร ใน เอกสารประกอบการอบรมวิชาการ ครั้งที่ 5 เรื่อง สรีรวิทยาประยุกต์ของระบบทางเดินอาหาร โภชนาการ และการออกกำลังกาย. หน้า 59-64. ภาควิชาสรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา สุนทรานันท์. 2530. ภาวะความเจ็บปวดภายหลังผ่าตัด ใน เอกสารการประชุมวิชาการพยาบาลศาสตร ครั้งที่ 1 เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยออร์โทพีดิกส์ และ ศัลยกรรมอุบัติเหตุ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เพียรวิ เกษตรสมบูรณ์. 2525. ผลของการให้ผู้ป่วยเคลื่อนไหวและลุกเดินได้เร็วในผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดกระเพาะอาหารและลำไส้. ปรินุณานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พงศ์ภารดี เจาะทะเกษมรัตน์ และคณะ. 2530. ปัญหาความเจ็บปวดที่ตึกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศิริราช. สารศิริราช 42(12): 659-664.
- พงษ์ธรรมา วิจิตรเวชไพศาล. 2533. พยาธิสรีรวิทยาระบบการหายใจภายหลังผ่าตัด ใน เอกสารประชุมวิชาการพยาบาลศาสตร ครั้งที่ 3 เรื่อง การพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน. หน้า 60-78 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พรจันทร์ พงษ์พรหม. 2534. ผลของการส่งเสริมให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองต่อการฟื้นฟูสภาพภายหลังผ่าตัดช่องท้อง และความพึงพอใจในการพยาบาลที่ผู้ป่วยได้รับ. ปรินุณานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พูนศรี พันธุ์ศรีมังกร, ยุพิน ดีสมศักดิ์ และทิพา ต่อสกุลแก้ว. 2533. สัมภาษณ์การผิบบกดีและภาวะแทรกซ้อนหลังผ่าตัดในผู้ป่วยโรกระบบทางเดินอาหาร. ใน เอกสารประชุมวิชาการพยาบาลศาสตร ครั้งที่ 3 เรื่องการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะแทรกซ้อน. หน้า 311-330. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

- นิสิดา จรุงโรจน์. 2531. ผลของการพยาบาลที่ส่งเสริมการดูแลตนเองต่อพฤติกรรมการปฏิบัติตนด้านสุขภาพร่างกายและจิตสังคมของผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดต่อมลูกหมาก. ปรินญาพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ระวีพรรณ มงคล. 2529. ผลของการฝึกผ่อนคลายต่อการลดความเจ็บปวด และปริมาณยาแก้ปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง. ปรินญาพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- รุ่งทิพย์ จามรมาน. 2532. ผลของการผ่อนคลายต่อการลดความเจ็บปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดช่องท้อง. ปรินญาพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2534. หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย. กรุงเทพฯ : เรือนอักษร.
- วิลาวรรณ พันธุ์ฤกษ์. 2534. การออกแบบการวิจัย ใน เอกสารประกอบการสัมมนาวิชาการ เรื่อง การเสริมสร้างประสบการณ์ค้นคว้าทางการพยาบาล. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สายหยุด วัฒนธัญกรรม. 2529. ผลของการบริหารกล้ามเนื้อหน้าท้องในผู้ป่วยที่มีภาวะท้องอืดหลังผ่าตัดไตและท่อไต. ปรินญาพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์-ศัลยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ และปิฎกกรณ์ ชุตังกร. 2536. รายงานการวิจัยเรื่อง ผลของโปรแกรมการผ่อนคลายต่อการลดความเครียดในนักศึกษาพยาบาล. วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12(2): 1-15.
- สุจินต์ วิจิตรกาญจน์ และประดับ ศรีกลัพันธ์. 2523. การพยาบาลผู้ป่วยโรคทางเดินอาหาร. กรุงเทพฯ: อักษรพัฒนา.
- สุพร พลยานันท์. 2528. การพยาบาลผู้ป่วยที่มีความเจ็บปวด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมค.
- อภิญญา วงศ์พิริยะโยธา. 2535. ผลของการฝึกการผ่อนคลายต่อการลดความวิตกกังวลและความเจ็บปวดในผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจแบบเปิด. วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- อุบล นวัตกรรม. 2528. การผ่อนคลายและบทบาทของพยาบาล. ใน เอกสารการสอนชุดกรณี
เลือกสรรพยาบาลมารดา ทารก และจิตเวช. กรุงเทพฯ: สาขาวิทยาศาสตร์
สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Aiken, L.H. 1972. Systemic relaxation to reduce preoperative stress.
Canadian Nurse. 68(6): 38-42.
- Artz, Q.P. and Hardy, J.D. 1975. *Management of Surgical Complications*.
3rd ed. Philadelphia: W.B. Saunder.
- Bates, B. 1991. *A Guide to Physical Examination and History Taking*.
5th ed. Philadelphia: J.B. Lippincott.
- Beland, I.L. and Passos, J.Y. 1975. *Clinical Nursing*. 3rd ed.
New York: Mc Millan Publishing.
- Benson, H. 1976. *The Relaxation Response*. New York: Avon Books.
- Benson, H. et al. 1984. The relaxation response and pain. In *Textbook
of Pain*. edited by Wall, P.D. and Melzack, R. New York:
Churchill Livingstone.
- Bonica, J.J. 1990. *The Management of Pain*. 2nd ed. Philadelphia:
Lea & Febriger.
- Bourbonnais, F. 1981. Pain assessment: development a tool for nurse
and patients. *Journal of Advanced Nursing* 6(7): 277-282.
- Brunner, L.S. and Suddarth, D.S. 1984. *Textbook of Medical Surgical
Nursing*. 5th ed. Philadelphia.
- Carr, Eloside C.J. 1990. Postoperative pain: Patients' expectations
and experiences. *Journal of Advanced Nursing* 15(1): 89-100.
- Caunt, H. 1992. Reducing the psychological impact of postoperative
pain. *British Journal of Nursing* 1(1): 13-19.
- Condon, R.E. and Sarna, S.K. 1982. Motility after abdominal surgery.
Clinics in Gastroenterology 11(3): 608-620.

- Cousin, M. 1989. Acute and postoperative pain In **Textbook of pain**.
2nd ed. edited by Wall, P.D. and Melzack, R. New York: Churchill
Livingstone.
- Drain, C.B. and Christoph, S.S. 1987. **The Recovery Room : A Critical
Care Approach to Post Anesthesia Nursing**. 2nd ed. Philadelphia
: W.B.Saunders.
- Dimotto, J.W.,. 1984. Relaxation. **American Journal of Nursing** 84(6)
: 754-758.
- Dodson, M.E. 1985. **The Management of Postoperative Pain**. Australia :
Edward Arnold.
- Dossey, B.M., Guzzetta, C.E. and Kenner, C.V. 1992. **Critical Care
Nursing**. 2nd ed. New York: J.B. Lippincott.
- Flaherty, G.G. and Fitzpatrick, J.J. 1978. Relaxation technique to
increase comfortable level of postoperative patients :
Preliminary study. **Nursing Research** 27(6): 352-355.
- Forrest, A.P.M., Carter, D.C. and Macleod, I.B. 1990. **Principle and
Practice of Surgery**. 2nd ed. Great Britain : The Bath Press
Avon.
- Given, B.A. and Simmons, S.J. 1975. **Gastroenterology in Clinical
Nursing**. St.Louis: C.V. Mosby.
- Gove, P.B. and The Merrian Webster Editorial Staff. 1986. **Webster's
Third New International Dictionary**. USA. Merrian Webster.
- Gould, D. 1985. Measuring recovery. **Nursing Mirror** 160(13): 17-18.
- Guzzetta, C.E. 1989. Effects of relaxation and music therapy on
patients in a coronary care unit with presumptive acute
myocardial infarction. **Heart Lung** 18(6): 609-616.
- Guyton, A.C. 1971. **Basic Human Neurophysiology**. 3rd ed. Philadelphia
: W.B. Saunders.

- Ignatavicius, D.D. and Bayne, M.V. 1991. **Medical Surgical Nursing : Nursing Process Approach**. Philadelphia: W.B. Saunder
- Jacobson, E. 1938. **Progressive Relaxation**. Chicago: Midway Reprint.
- Johnson, J.E. et al. 1978. Sensory information, instruction in a coping strategy, and recovery from surgery. **Research in Nursing and Health** 1(1): 4-17.
- Johnson, J.E. and Rice, V.H. 1974. Sensory and distress components of pain. **Nursing Research** 23(3): 203-209.
- Kozier, B. and Erb, G. 1983. **Fundamental of Nursing : Concepts Procedure**. 2nd ed. California: Addison Wesley.
- Lego, S. 1984. **The American Hand Book of Psychiatric Nursing**. Philadelphia: J.B.Lippincott.
- Levin, R.F. et al. 1987. Nursing management of postoperative pain : use of relaxation technique with female cholecystectomy patients. **Journal of Advanced Nursing** 12(4): 463-472.
- Lewis, S.M. and Collier, I.C. 1987. **Medical Surgical Nursing : Assessment and Management of Clinical Problems**. 2nd ed. New York: Mc Graw Hill Book.
- Lewis, S.M. and Collier, I.C. 1992. **Medical Surgical Nursing : Assessment and Management of Clinical Problems**. 3rd ed. St.Louis: Mosby Year Book.
- Long, B.C. and Phipps, W.A. 1989. **Medical Surgical Nursing : A Nursing Process Approach**. 2nd ed. St.Louis: The C.V. Mosby.
- Luckmann, J. and Sorensen, K.C. 1990. **Medical-Surgical Nursing : A Psychophysiologic Approach**. 2nd ed. Philadelphia: W.B. Saunders.
- Mast, D. et al. 1987. Relaxation technique : A self learning model for nursing: Unit I **Cancer Nursing** 10(4): 217-225.

- Mason, M.A. and Bate, G.F. 1984. **Basic Medical Surgical Nursing**.
5th ed. New York Macmillan.
- Mc Caffery, M. 1979. **Nursing Management of the Patient with Pain**.
2nd ed. Philadelphia: J.B. Lippincott.
- McLaughlin, F.E. and Marasuiolo, L.A. 1990. **Advanced Nursing and
Health Care Research Quantification Approaches**. Philadelphia:
W.B. Saunders.
- McGuire, D.B. 1988. Measuring pain. **Instruments for Clinical
Nursing Research**. edited by Marilyn, F.S. California:
Appleton Lange.
- Melzack, R. and Wall, P.D. 1965. Pain mechanism: a new theory.
Science 150(3699): 971-978.
- Miller, K.M. and Perry, P.A. 1990. Relaxation technique and
postoperative pain in patients undergoing cardiac surgery.
Heart and Lung 19(2): 136-146.
- Mogan, J. 1984. Using relaxation to manage postoperative pain.
Canadian Nurse 6(11): 15.
- Novak, L.T. 1990. A new accelerated approach recovery to technique
abdominal surgery. **Nursing** 90 20(11): 50-52.
- Oland, L.A. 1978. Pain perception. **In Medical-Surgical Nursing :
A Concept Approach**. edited by Jone, DA, Dunbar, C.F., and
Jirovee, M.M. Tokyo: McGraw Hill Kagakusha.
- Pelligrini, C.A. 1983. Postoperative complication. **In Current
Surgical Diagnosis & Treatment**. 6th ed. edited by Way, L.W.
California: Lange Medical Publications.
- Phipps, W.J. et al. 1980. **Shafer's Medical-Surgical Nursing**. 7th ed.
St. Louis: The C.V. Mosby.

- Phipps, W.J. 1991. **Medical Surgical Nursing Concepts and Clinical Practice.** 7th ed. St.Louis : The C.V. Mosby.
- Raj, P.P. 1992. **Practical Management of Pain.** 2nd ed. St. Louis: Mosby Year Book.
- Scherer, J.C. 1991. **Introductory Medical Surgical Nursing.** 5th ed. Philadelphia: J.B. Lippincott.
- Seers, K. 1987. Perception of pain. **Nursing Times** 83(48): 37-39.
- Sims, S.E.R. 1987. Relaxation training as a technique for helping patients cope with the experience of cancer: a selective review of the literature. **Journal of Advanced Nursing** 12(5) : 583-591.
- Stewart, W.L. 1977. Measurement of Clinical Pain. In **Pain A Source Book for Nurses and Other Health Professional.** edited by Jacox, A.K. Boston: Little Brown.
- Strong, N.S. 1993. Assessing the postoperative patient. **Critical Care Nursing Quarterly** 16(1): 1-7.
- Sweeny, S.S. 1978. **Behavioral Concepts and Nursing Intervention.** 2nd ed. Philadelphia: J.B.Lippincott.
- Tittle, M.B., Long, C.M. and McMillan, S.C. 1992. Measurement of pain in postoperative abdominal surgery patients. **Applied Nursing Research** 5(1): 26-31.
- Titlebiaum, H.A. 1988. Relaxation. **Holistic Nursing Practice** 2(3): 7-25.
- Toman, A.M. 1980. Autogenic training. **Nursing Time** 76(21): 1488-1492.
- Watson, J.E. and Royle, J.A. 1987. **Watson's Medical Surgical Nursing and Related Physiology.** 3rd ed. London: Bailliere Tindall.

- Way, L.W. 1983. **Current Surgical Diagnosis & Treatment**. 6th ed.
California: Lange Medical Publications.
- Wells, N. 1982. The effects of relaxation on postoperative muscle
tension and pain. **Nursing Research** 31(4): 236-238.
- Wolfer, J.A. 1973. Definition and assessment of surgical patients'
welfare and recovery. **Nursing Research** 22(5): 394-401.